

جمهوری اسلامی ایران

۱۱۹۰۷۰
شده ۱/ب/۹۹-۶۴۳۰۹۵
تاریخ ۱۸/۰۸/۲۰۲۳

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالیٰ

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

وزارت نفت - وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت جهاد کشاورزی
وزارت نیرو - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت راه و شهرسازی
سازمان برنامه و بودجه کشور - سازمان حفاظت محیط زیست - سازمان ملی استاندارد ایران
سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۳/۸/۲ به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور (با همکاری وزارت نفت، سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی و وزارت صنعت، معدن و تجارت) و به استناد بند (ث) ماده (۴۶) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳، آیین‌نامه اجرایی بند مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی بند (ث) ماده (۴۶) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- قانون: قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳.

۲- حساب بهینه‌سازی: حساب بهینه‌سازی مصرف انرژی موضوع بند (الف) ماده (۴۶) قانون.

۳- گازهای مشعل (فلر): گازهای همراه نفت در فرایند استخراج و تولید از میادین نفتی و گازهای ناشی از پالایش و فرآوری گاز غنی که سوزانده می‌شود.

۴- دبیرخانه: دبیرخانه هیئت عالی نظارت بر منابع نفتی مستقر در سازمان برنامه و بودجه کشور مطابق ماده (۱۵) قانون.

۵- معاونت برنامه‌ریزی: معاونت برنامه‌ریزی وزارت نفت.

۶- معاونت نظارت: معاونت نظارت بر منابع هیدرولیکی و زارت نفت.

۷- قیمت وزنی صادراتی: میانگین وزنی فصلی قیمت صادراتی گاز طبیعی ایران در فصل قبل از محاسبه.

۸- نرخ صادراتی برق و گاز طبیعی: متوسط سالانه قیمت صادراتی برق و گاز طبیعی.

جمهوری اسلامی ایران

۱۱۹۰۷۰
شده ۱/ب/۹۹-۶۳۰۹۵
تاریخ ۱۴۰۳/۸/۰۸

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالیٰ

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

وزارت نفت - وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت جهاد کشاورزی
وزارت نیرو - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت راه و شهرسازی
سازمان برنامه و بودجه کشور - سازمان حفاظت محیط زیست - سازمان ملی استاندارد ایران
سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۳/۸/۲ به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور (با همکاری وزارت نفت، سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی و وزارت صنعت، معدن و تجارت) و به استناد بند (ث) ماده (۴۶) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳، آیین‌نامه اجرایی بند مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی بند (ث) ماده (۴۶) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- **قانون:** قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳.

۲- **حساب بهینه‌سازی:** حساب بهینه‌سازی مصرف انرژی موضوع بند (الف) ماده (۴۶) قانون.

۳- **گازهای مشعل (فلر):** گازهای همراه نفت در فرایند استخراج و تولید از میادین نفتی و گازهای ناشی از پالایش و فرآوری گاز غنی که سوزانده می‌شود.

۴- **دبیرخانه:** دبیرخانه هیئت عالی نظارت بر منابع نفتی مستقر در سازمان برنامه و بودجه کشور مطابق ماده (۱۵) قانون.

۵- **معاونت برنامه‌ریزی:** معاونت برنامه‌ریزی وزارت نفت.

۶- **معاونت نظارت:** معاونت نظارت بر منابع هیدرولیکی و زارت نفت.

۷- **قیمت وزنی صادراتی:** میانگین وزنی فصلی قیمت صادراتی گاز طبیعی ایران در فصل قبل از محاسبه.

۸- **نرخ صادراتی برق و گاز طبیعی:** متوسط سالانه قیمت صادراتی برق و گاز طبیعی.

تصویب نامه حیثیت وزیران

۹- نرخ صادراتی فراورده‌های نفتی: متوسط سالانه نرخ خرید فراورده‌های نفتی اصلی از پالایشگاه‌های داخلی.

۱۰- قانون اصلاح: قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی مصوب ۱۳۸۹.

۱۱- واحدهای مشمول: واحدهای صنعتی موضوع قانون اصلاح، اعم از موجود و نوساز که مشمول مقررات اجرای اجباری استانداردهای معیار مصرف انرژی در فرآیندها، تجهیزات و سامانه‌های مصرف‌کننده انرژی موضوع ماده (۱۱) قانون اصلاح می‌باشند.

۱۲- کارگروه ماده (۱۱) قانون اصلاح: کارگروه موضوع ماده (۱۱) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی.

ماده ۲- عوارض گازهای مشعل (فلر):

۱- نرخ عوارض گازهای مشعل (فلر) از تاریخ ابلاغ قانون تا پایان سال ۱۴۰۳ معادل پنج درصد (۵٪) قیمت وزنی صادراتی بوده و سالانه (۱۷/۵) واحد درصد به نرخ عوارض مذکور اضافه می‌شود، به طوری که در سال پایانی قانون، این نرخ به هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) قیمت وزنی صادراتی خواهد رسید. دبیرخانه مکلف است نرخ ریالی عوارض مذکور را در ابتدای هر ماه براساس میانگین نرخ فروش ارز حواله بازار مبالغه طلا و ارز ایران در ماه قبل به وزارت نفت اعلام نماید.

تبصره- شرکت‌های ملی نفت ایران و ملی گاز ایران مجازند بدون تحمیل بار مالی بر دولت، تکلیف پرداخت این عوارض را در قراردادهای واگذاری گازهای مشعل (فلر) به طرف قرارداد منتقل نمایند. در هر صورت، در صورت واگذاری طرح‌های مربوط به جمع‌آوری گازهای مشعل (فلر)، تا زمان جمع‌آوری گازها، پرداخت عوارض موضوع این آیینه بر عهده شرکت‌های ملی نفت ایران و ملی گاز ایران می‌باشد.

۲- شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران مکلفند مقادیر گاز مشعل (فلر) واحدهای عملیاتی خود را به صورت ماهانه به تفکیک واحد عملیاتی و نیز آخرین وضعیت جمع‌آوری آنها، جهت بررسی به معاونت نظارت اعلام نمایند. معاونت مذکور ظرف دو هفته پس از دریافت، مقادیر گاز مشعل (فلر) تأییدشده نهایی را به معاونت برنامه‌ریزی ارائه می‌نماید.

۳- معاونت برنامه‌ریزی مکلف است براساس نرخ اعلامی موضوع جزء (۱) و میزان تأییدشده موضوع جزء (۲) این ماده، مجموع مبالغ عوارض را به تفکیک شرکت‌ها محاسبه و جهت واریز به این شرکت‌ها اعلام نماید.

پریس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره - وزارت نفت مکلف است فهرست تأسیسات و مقادیر متناظر گازهای مشعلی را که به لحاظ فنی امکان جمع‌آوری آنها وجود ندارد (همراه با مستندات توجیهی لازم) به صورت سالانه تا پایان اردیبهشت ماه هر سال به دبیرخانه ارسال نماید. دبیرخانه موظف است فهرست مذکور را بررسی و حجم گازهای مشعل (فلر) تأسیسات و واحدهای عملیاتی مستثنی از پرداخت عوارض (تا سقف سه میلیارد مترمکعب در سال) را به وزارت نفت اعلام نماید.

۴- شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران مکلفند براساس ابلاغ وزارت نفت، مبالغ مربوط را از محل منابع داخلی خود به حساب بهینه‌سازی واریز و در دفاتر خود به عنوان بدهکار حساب مذکور منظور نمایند و مراتب را به ذی حساب دستگاه متولی حساب بهینه‌سازی اعلام نمایند.

ماده ۳- جرائم موضوع ماده (۲۶) قانون اصلاح:

۱- وزارت‌خانه‌های صنعت، معدن و تجارت، جهادکشاورزی، نفت و نیرو، سازمان‌های امور مالیاتی کشور، بورس و اوراق بهادار و هواشناسی کشور، مرکز آمار ایران و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط مکلفند با رعایت قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی مصوب ۱۴۰۱ حسب درخواست سازمان ملی استاندارد ایران، اطلاعات مربوط به واحدهای مشمول اعم از اطلاعات مصرف انرژی و تولید آنها را جهت ارزیابی میزان رعایت استاندارد، حداقل تا پایان اردیبهشت ماه هر سال به سازمان ملی استاندارد ایران ارایه نمایند.

۲- سازمان ملی استاندارد ایران مکلف است تا پایان آذر ماه، گزارش ارزیابی میزان رعایت استانداردهای واحدهای مشمول در آن سال را تهیه و به صورت رسمی به وزارت‌خانه‌های صنعت، معدن و تجارت، نفت و نیرو و سازمان حفاظت محیط زیست ارایه نماید. دستگاه‌های موضوع جزء (۱) این ماده جهت تهیه گزارش با سازمان یادشده، همکاری می‌نمایند.

تبصره ۱- سازمان ملی استاندارد ایران و وزارت‌خانه‌های نفت، نیرو و صنعت، معدن و تجارت و سایر وزارت‌خانه‌های ذی‌ربط مکلفند در خصوص معیارها و استانداردهای انرژی موضوع ماده (۱۱) و (۲۶) قانون اصلاح، نسبت به اطلاع‌رسانی‌های لازم به واحدهای مشمول اقدام نمایند.

تبصره ۲- دستورالعمل نحوه تعیین جریمه در زمان‌های محدودیت مصرف برق و گاز، توسط کارگروه موضوع ماده (۱۱) قانون اصلاح، ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آینه تنظیم و توسط وزارت‌خانه‌های نفت، نیرو و صنعت، معدن و تجارت ابلاغ می‌گردد.

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره ۳- دبیرخانه کارگروه موضوع ماده (۱۱) قانون اصلاح موظف است در تدوین یا بازنگری استانداردها ملاحظات ماده (۱۰) قانون اصلاح را رعایت نمایند.

۳- کارگروهی متشكل از وزارت خانه‌های صنعت، معدن و تجارت، نفت و نیرو با رأی اکثریت و براساس گزارش سازمان ملی استاندارد ایران (موضوع جزء (۲) این ماده) بهای برق، گاز و فرآورده‌های نفتی مصرفی مزاد را برای واحدهای مشمولی که استانداردهای اجباری معیار مصرف انرژی را رعایت نکرده‌اند مطابق جزء (۴) افزایش داده و وزارت خانه‌های نفت و نیرو به عنوان جریمه مزاد بر مصرف اخذ می‌نمایند.

تبصره- وزارت خانه‌های نیرو و نفت موظفند ترتیبی اتخاذ نمایند که مبالغ جریمه، در قبوض مصرف برق و گاز مشترکان و یا صورتحساب‌های فروش حامل‌های انرژی درج شده و قبض و یا صورتحساب جداگانه‌ای صادر نگردد.

۴- میزان جریمه موضوع جزء (۳) این ماده به صورت درصدی از نرخ صادراتی حامل انرژی مصرف شده مطابق جدول زیر محاسبه می‌شود:

سال	مازاد مصرف تا (۲۰) درصد بالاتر از معیار مصوب	مازاد مصرف از (۲۰) درصد بالاتر از معیار مصوب	مازاد مصرف از (۴۰) درصد بالاتر از معیار مصوب	مازاد مصرف از (۶۰) درصد بالاتر از معیار مصوب	مازاد مصرف از (۸۰) تا (۲۰۰) درصد بالاتر از معیار مصوب
۱۴۰۳	%۱۰	%۱۵	%۲۰	%۵۰	%۱۰۰
۱۴۰۴	%۱۵	%۲۰	%۴۰	%۶۰	%۱۰۰
۱۴۰۵	%۲۰	%۲۰	%۵۰	%۷۰	%۱۰۰
۱۴۰۶	%۳۰	%۳۰	%۶۰	%۸۰	%۱۰۰
۱۴۰۷	%۴۰	%۴۰	%۷۰	%۹۰	%۱۰۰
۱۴۰۸ و بعد از آن	%۶۰	%۷۰	%۸۰	%۱۰۰	%۱۰۰

۵- در صورت عدم همکاری واحدهای مشمول این آیین‌نامه با سازمان ملی استاندارد ایران درخصوص انجام بازرسی انرژی، پس از اعلام رسمی سازمان مذکور، به میزان صد درصد (۱۰۰٪) انرژی مصرفی سالانه همان واحد و با نرخ صادراتی، جریمه در نظر گرفته می‌شود.

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۶- شرکت‌های تابع وزارت خانه‌های نفت و نیرو مکلفند با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازوکار واریز مستقیم جرایم دریافتی به حساب بهینه‌سازی مصرف انرژی را ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیینه نامه تعیین و اجرایی نمایند. خزانه‌داری کل کشور موظف است تا زمان تعیین سازوکار مذبور، کلیه جرایم اخذشده را با اعلام شرکت‌های تابعه وزارت خانه‌های نفت و نیرو از حساب شرکت‌های مذکور نزد خزانه‌داری کل کشور برداشت و به حساب بهینه‌سازی واریز نماید. این منابع صدرصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته تلقی می‌شود.

۷- صاحبان و مدیران واحدهای صنعتی نوساز، ملزم به رعایت معیارها و مشخصات فنی موضوع ماده (۱۱) قانون اصلاح و استانداردهای مربوط در احداث واحدهای نوساز می‌باشند. وزارت خانه‌های ذی‌ربط مکلفند الزامات فرآیندی واحدهای مشمول نوساز را براساس استانداردهای مرتبط و اصلاحیه‌ها به واحدهای تولیدی مشمول در زمان مقتضی اعلام نمایند.

ماده ۴- وزارت خانه‌های نفت و نیرو و سازمان ملی استاندارد ایران مکلفند گزارش عملکرد این آیینه نامه مشتمل بر مبالغ اخذشده از موظفين و مبالغ واریزشده به حساب بهینه‌سازی موضوع این آیینه نامه را هر شش ماه یک بار تهیه و به کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی و سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه نمایند.

ماده ۵- آیینه نامه اجرایی ماده (۲۶) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۵۵۱/۵/۱۹۲۶هـ مورخ ۲۷/۳/۱۴۰۳ و اصلاح بعدی آن لغو می‌شود.

محمد رضا عارف
دفتر رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رئیس جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.
(۱۹۲۷۲۸۴۷)